

Identificarea elevilor in situatie de risc de abandon scolar

Am ales acest tip de instrumente de autoevaluare, chestionare închise, deoarece acestea pot fi ușor de aplicat și analizat și dau profesorilor o perspectivă realistă în fenomenul abandonului școlar din școala acestora.

Aceste chestionare ofera o perspectiva atat in ceea ce priveste punctele tari cat si in ceea ce privestepunctele slabe din cadrul strategiei de prevenire a abandonului scolar; chestionarele pot de asemenea furniza informatii utile pentru planuri de viitor cat mai realiste. Acestea se pot aplica in orice scoala. Chestionarele pentru elevi studiaza atat caracteristice acelora care au un risc ridicat de abandon scolar, cat si istoricul familial, educational, ideile referitoare la scoala, atitudinea in ceea ce privestescoala, cauzele abandonului si un in ultimul rand planurile de viitor.

Chestionarul adresat profesorilor analizeaza interactiunea dintre parinte- profesor, sistemele de prevenire pentru elevii care prezinta risc de abandon scolar si managementul si politicile scolii. Instrumentele se concentreaza pe modul in care scolile identifica elevii care prezinta risc de abandon scolar, pe caracteristicile scolilor care prezinta riscuri de acest tip, pe motivele care cauzeaza acest abandon scolar, si pe actiunile care pot fi intreprinse pentru a preveni acest fenomen. Chestionarul adresat parintilor analizeaza experienta parintilor in ceea ce priveste educatia (instruirea) pe care copilul a primit-o, opiniile parintilor cu privire la metodele de motivare a copiilor de a ramane in scoala si de asemenea acele activitati competitive care ii pot distra pe copii lor de la scoala.

1. CHESTIONAR PENTRU EVALUAREA RISCULUI DE ABANDON ȘCOLAR

(chestionarul se adresează elevilor)

Citiți întrebările de mai jos și răspundeți sincer.

1. Sex. FEMININ _____ MASCULIN _____

2. Locuiești la : ORAȘ _____ SAT/COMUNĂ _____

3. Naționalitatea: _____

4. Locuiești cu : FAMILIA _____ ALTE RUDE _____ PLASAMENT _____ SINGUR _____

5. Părinții au studii: FĂRĂ LICEU _____ LICEU _____ FACULTATE _____

6. Ocupația părinților : TATA _____ MAMA _____

7. Venitul familiei tale este :

mai puțin de 500 RON/LUNĂ _____ mai puțin de 1000 RON/LUNĂ _____ mai puțin de 2000 RON/LUNĂ _____

8. Cât de mulțumit/ă ești în general de?

a) rezultatele tale școlare? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____

b) de colegii tăi ? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____

c) de profesorii tăi? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____

d) de școală în general? FOARTE MULȚUMIT _____
MULȚUMIT _____
CAM NEMULȚUMIT _____
FOARTE NEMULȚUMIT _____

9. Ești de părere că :

a) Profesorii au o relație bună cu elevii : NU _____ AȘA ȘI ASA _____ DA _____

b) Mă simt la școală ca într-o echipă: NU _____ AȘA ȘI ASA _____ DA _____

c) Profesorii ne respectă opiniile: NU _____ AȘA ȘI ASA _____ DA _____

d) Profesorii sunt interesați să avem rezultate bune la școală: NU _____ AȘA ȘI ASA _____ DA _____

e) Sunt tratat corect în școală: NU _____ AȘA ȘI ASA _____ DA _____

10. În ultimul an cât de des s-a întâmplat ca :

a) un coleg să vorbească urât de tine, sau să râdă de tine :

DES ___ NU PREA DES ___ DELOC ___

b) un coleg să nu vrea să fie prieten cu mine :

NU ___ NU PREA DES ___ DA ___

c) să mă simt respins la școală :

NU ___ NU PREA DES ___ DA ___

d) să simt că nu mai îmi place deloc la școală:

NU ___ NU PREA DES ___ DA ___

11. Te gândești câteodată că vrei să faci altceva decât să mai vi la școală? DA ___ NU ___

12. În ultimul semestru ai avut probleme legate de absențe?

DA (notă scăzută la purtare) ___ AȘA ȘI AȘA (am fost atenționat) ___ NU ___

13. Ești de părere că materiile sunt interesante? DA ___ AȘA ȘI AȘA ___ DELOC ___

14. Înveți când ceva ți se pare interesant? DA ___ NU ___

15. Poți să te concentrezi la ore sau la teme? DA ___ AȘA ȘI AȘA ___ NU ___

16. În general îți faci temele pentru acasă? DA ___ NU ___

17. Ți place la școală? DA ___ NU ___

18. Ai avut probleme la școală în ultimul an?

a) bătaii cu colegii sau alți elevi : DA ___ NU ___

b) am fost prins că fumam sau am băut la școală: DA ___ NU ___

c) am fost atenționat de diriginte sau de director pentru comportament: DA ___ NU ___

19. Ți place mai mult să faci altceva decât să vi la școală? DA ___ NU ___

20. Dacă la întrebarea anterioară ai răspuns DA : Ce altceva îți place să faci mai mult decât să vi la școală?

21. Ai avut probleme cu legea? DA ___ NU ___

a) ai dosar penal ? DA ___ NU ___

b) ai fost amendat ? DA ___ NU ___

c) ai primit atenționări ? DA ___ NU ___

22. Te vezi terminând liceul? DA ___ NU ___

23. Dacă nu termini liceul, te vezi :

a) muncind

b) făcând altceva _____

24. Ai prieteni care nu au terminat liceul ? DA ___ (Câți? _____) NU ___

25. Familia ta este preocupată de rezultatele tale la școală ? DA ___ AȘA ȘI AȘA ___ NU ___

26. Familia te incurajează să termini liceu? DA ___ AȘA ȘI AȘA ___ NU ___

27. Simți că nu faci față presiunilor de la școală? DES___CĂTEODATA___NICIODATA___
28. Ți-ai dori să faci altceva decât să vi la școală? DA___NU___
29. Ai planuri să muncești în timpul liceului? DA___NU___
30. Sunt oameni în jurul tău care cred că școala e pierdere de vreme? DA___AȘA ȘI AȘA___NU
31. Ai prieteni mai în vârstă decât tine? DA, MULȚI___DA, CĂȚIVA___UNUL___NICI UNUL
32. Ai probleme de sănătate care ar putea să te împiedice să termini liceul? DA___NU___
33. Simți câteodată că lecțiile sau temele sunt prea grele? DA___NU___
34. Poți să îți faci temele acasă fără să te ajute cineva? DA___NU___
35. Crezi că la școală nu găsești înțelegere pentru problemele tale? DA___NU___
36. Crezi că o să îți fie greu să mai faci naveta până la terminarea liceului? DA___NU___

2. FIȘA DE IDENTIFICARE A ELEVILOR CU RISC DE ABANDON ȘCOLAR

Fișă de activitate 1: Știu să fiu un bun coleg?

I. Ținând cont de interesele clasei tale, așează valorile de mai jos în ordinea descrescătoare a gradului de importanță:

Valori	Sistemul de valori al clasei mele
Distracție
Învățare
Respect
Înțelegere
Competiție
Ajutor reciproc
Interes personal
Încredere
Prietenie
Libertate de exprimare

Ești mulțumit de sistemul de valori construit?

Dacă nu, ce valori ai dori să aibă o pondere mai mare în grupul tău? De ce?

Ai purtat vreodata vreo discuție cu colegii despre aceste aspecte care te nemulțumesc? Care au fost urmările?

II. Numește 3 motive pentru care ești mândru de colectivul din care faci parte:

.....
.....
.....

III. Numește 3 motive care te îndreptățesc să nu fi mulțumit de colectivul din care faci parte:

.....
.....
.....

Fișă de activitate 2: Ce tip de colegi cauți?

Completează următoarele fraze după cum îți sugerează începutul:

1. Un bun coleg este acela care.....
2. Colegii mei sunt.....
3. Admir colegii care.....
4. Nu suport colegii care.....
5. Îmi ajută colegii.....

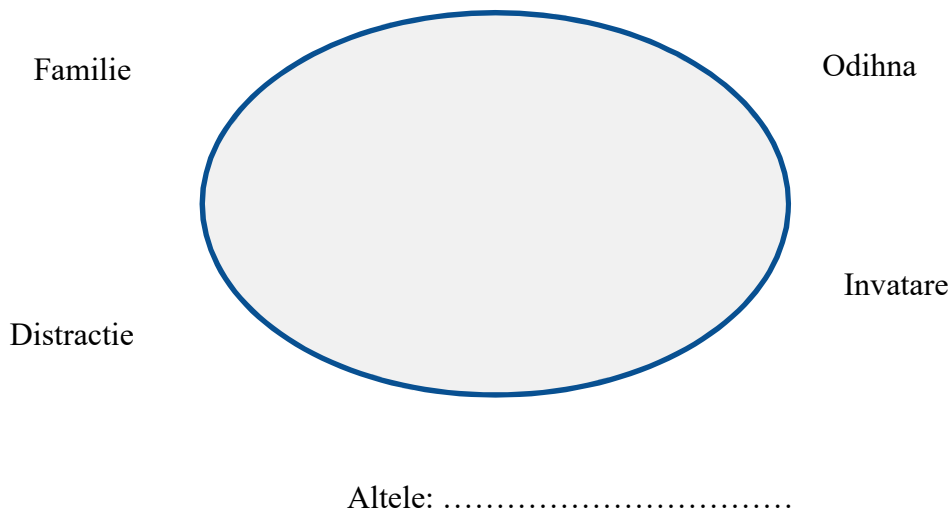
Fișă de activitate 3: Învățarea – o șansă sau o obligație?

I. Completează frazele următoare după cum îți sugerează începutul:

1. Mi-e greu să învăț.....
2. Când învăț.....
3. Mi-e ușor să învăț.....
4. Numai dacă înveți.....
5. Cred că ceea ce învăț în prezent.....

6. Cei care nu învață.....
7. Trebuie să învaț.....
8. Consider învățarea o șansă atunci când.....
9. Sunt mândru că am reușit să învaț.....
10. Pentru a reuși în viață.....

II. Imparte cadranul de mai jos in 5 sectiuni corezpunzatoare urmatoarelor activitati: activitate in familie, invatare, distractie, odihna, altele (aici apreciezi orice alte activitati desfasurate care nu sunt mentionate) si scrie in dreptul fiecaruia numarul de ore zilnic pe care il acorzi activitatii indicate (ai grija ca suma orelor inscrise sa fie 24 si ponderea fiecărei sectiuni sa corespunda ca marime numarului de ore acordat):

III. Daca ai realizat sarcina anterioara, raspunde la urmatoarele intrebari:

- a. Poti trage o concluzie rapida privind cadranul construit de tine? Care este aceasta?
.....
.....
- b. Crezi ca numarul de ore acordat invatarii este suficient? Pe tine te multumeste? Dar pe ceilalti (familie etc.)?
.....
.....
- c. Identifica cel putin 3 modalitati prin care ai putea creste numarul de ore acordate invatarii:
 1.
 2.
 3.
- d. Cum crezi ca te vor influenta aceste schimbari in programul tau zilnic?
.....
.....

Fișă de activitate 4: Școala – factor de stres?

1. Îmi place să fiu elev pentru că:
 - a.....
 - b.....
 - c.....

2. Nu-mi place la școală pentru că:

- a.....
- b.....
- c.....

3. Scrie 3 lucruri care ai vrea să se schimbe în viața ta de școlar:

- a.....
- b.....
- c.....

Stă în puterea ta să schimbi aceste lucruri?

Cine ar trebui să acționeze pentru a le schimba?

Ce poți face tu în acest sens?

După efectuarea exercițiului de mai sus, se poate trece la punerea efectivă în practică, desfășurându-se un joc de rol cu următorii „actori”:

- a. un posibil profesor „stresant” și un elev din clasă
- b. doi colegi care nu se simpatizează reciproc

3. FIȘĂ DE MONITORIZARE A ELEVULUI AFLAT ÎN RISC DE ABANDON ȘCOLAR

Nume și prenume _____

Vârsta _____ Clasa _____

Cadru didactic responsabil:.....

Data întocmirii fișei:.....

Indicatorii observați activi la prima evaluare a copilului (bifați):

- A. Numar mare de absente nemotivate
- B. Situație familială dificilă
- C. Probleme grave de sănătate și/sau dizabilitate/handicap ale copilului
- D. Antecedente de abandon școlar în familia copilului
- E. Dificultăți majore de deplasare la școală

Partea I: Explicitarea situației specifice a copilului, la indicatorii identificați activi

Indicator

Situația la data întocmirii fișei:

.....
.....
.....
.....
.....

Alte aspecte relevante care nu au fost descrise în analiza indicatorilor

Comportament social

- În clasă

.....
.....

- În afara școlii

.....
.....

Date școlare (nivelul reușitei școlare):

- Motivația pentru învățare

.....
.....

- Numar de corigente cu specificarea disciplinelor

.....
.....

- Discipline cu rezultate bune și foarte bune

.....
.....

- Discipline cu rezultate scăzute

.....
.....

- Relația școlii cu părinții/ reprezentanții legali

.....
.....

- Puncte forte

.....
.....

-
- Puncte slabe
-
-

Partea a 2-a: Solutii propuse pentru diminuarea riscului de abandon scolar

Tinand cont de situatia specifica a copilului: cauzele problemei care determina unul sau mai multi indicatori de risc activi, punctele slabe si punctele forte – propuneti solutii pentru diminuarea riscului de abandon scolar.

Aveti in vedere cel putin urmatoarele categorii de masuri pe care le puteti lua in calitate de invatator sau diriginte al copilului monitorizat:

- Solicitare de sprijin din partea cadrelor didactice (profesori de la disciplinele cu nr mare de absente, rezultate slabe etc);
- Antrenarea colegilor de clasa: unul sau mai multi colegi ai copilului se ofera sa-l ajute la disciplinele respective
- Antrenarea comunitatii de parinti – pentru a ajuta familia in dificultate
 - Efectuarea unei anchete sociale daca situatia socio-economica a familiei este precara si/sau sunt suspiciuni de neglijare sau abuz asupra copilului (primarie)
 - Interventia unui psiholog Evaluarea complexa a copilului cu dizabilitati
 - Consilierea si orientarea profesionala a parintilor (consilierul scolar)
- Implicarea unor organisme private (ONG-uri, sponsori,etc) din comunitate (exemple de activitati):
 - Implicarea in activitati curriculare sau extracurriculare (vocationale sau de voluntariat)
 - Sustinere in re/amenajarea locuintei
 - Donatii carti/haine, etc.
 - Identificarea unor mijloace de transport alternative

4. CHESTIONAR PENTRU PROFESORI / PĂRINȚI

A. Chestionar pentru profesori:

Pentru a ajunge la reușita școlară, elevul trebuie să beneficieze de o școală. Pentru a ne ajuta la depistarea cauzelor nereușitei școlare, vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări.

1. Care este motivația asumării rolului de profesor pe care îl aveți?
2. Ce numiți dumneavoastră insucces școlar?
3. Care sunt, după dumneavoastră, cauzele insuccesului școlar?
4. În ce măsură motivația pentru anumite obiecte corespunde capacității elevului?
5. Ce raporturi sunt între dumneavoastră și elevii dumneavoastră?
6. Ce discutați cu profesorii care predau la clasa dumneavoastră?
7. Apreciați cu obiectivitate elevii. Care sunt efectele sub/supra aprecierii elevilor?
8. Ce înseamnă pentru dumneavoastră un elev leneș?
9. Ce dificultăți întâmpină elevii în pregătirea temelor pentru acasă la disciplina dumneavoastră?
10. Care sunt mijloacele de stimulare sau de pedepsire pe care le utilizați și ce efecte au asupra elevilor?
11. Ce v-a impresionat mai mult în vizitele pe care le-ați făcut la domiciliul elevilor?
12. Ce credeți despre eficiența consultațiilor pedagogice acordate părinților?
13. Ce soluții puteți denumi pentru preîntâmpinarea și /sau diminuarea insuccesului școlar?

B. Chestionar pentru părinți

Pentru a ajunge la reușita școlară, elevul trebuie să beneficieze de o școală. Pentru a ne ajuta la depistarea cauzelor nereușitei școlare, vă rugăm să răspundeți cu sinceritate la următoarele întrebări.

1. Cine se ocupă mai mult în familia dumneavoastră de controlul copiilor și cum?
2. Ce raporturi există între dumneavoastră și copii?
3. Aveți obiceiul să discutați în familie despre educația copilului?
4. Ce climat domină în familia dumneavoastră?
5. Copilul își face temele cu interes sau are nevoie să fie stimulat?
6. Care sunt ocupațiile preferate ale copilului dumneavoastră?
7. Cât de des luați legătura cu dirigintele/învățătorul?